

Intervju s predstavnikom SAP za konferenco IJU 2017

Odgovarja Holger Tallowitz, SAP

1. Kako digitalizacija vpliva na delo javnega sektorja?

- Številni dejavniki vplivajo na obseg, učinkovitost in kakovost dela javnega sektorja:
  - Pametni državljani zahtevajo pametna mesta. Moderni ljudje so nenehno na spletu – zato pričakujejo, da se bodo agencije in organizacije javnega sektorja odzivala skorajda v realnem času (kot npr. what's-up sporočila).
  - Pričakuje se, da bodo storitve na voljo hitro, zanesljivo in v popolnosti.
  - Integracija podatkov iz različnih virov je ključna za nudenje storitev državljanom.
  - Oblačne ponudbe prevzemajo breme upravljanja in delovanja rešitev in njihovih IT pokrajin od organizacij javnega sektorja. Vendar pa mora biti javni sektor vselej na mestu vznika ter opredeljevati potrebne procese in njihove spremembe.
  - Veriženje podatkovnih blokov (oziroma 'blockchain' tehnologijo), strojno učenje in umetna inteligenca so del novih prihajajočih tehnologij, ki bodo radikalno spremenile način, na katerega proizvajamo in porabljamo. Postali bomo tim. 'prosumerji' (hkrati porabniki in proizvajalci). Proizvodnja bo vse bolj avtomatizirana (pomislite na primer na 3D-tiskanje, industrijo 4.0). To pa pomeni, da ne bomo potrebovali iskati več zaposlitve, temveč manj! Zmanjšali bomo lahko našo potrebo po delu za preživetje. Premaknili se bomo lahko od dela kot nuje k delu kot zadovoljstvu. (Univerzalni temeljni dohodek je ključni in sestavni del tega). To bo vodilo k popolnoma drugačemu razumevanju gospodarstva. Vzporedno moramo spremeniti sedanji način gospodarskih odnosov, ki so večinoma osnovani na potrošnji resursov, v UPORABO resursov. 'Neotehnika' nam bo pomagala doseči skoraj 100-odstotno ponovno uporabo vseh resursov. Zato ne bomo imeli razloga za strah pred rastjo prebivalstva. Sprememba modela gospodarstva bo vodila v radikalne spremembe, kako bo javni sektor zagotavljal storitve za državljane in podjetja (kaj, kdaj in kako).
  - Najkompleksnejši izziv je kombinacija teh tehnologij: Predstavljajte si na primer kombinacijo tehnologije 'blockchain' in strojnega učenja za pametne pogodbe.

2. Digitalizacija v primerjavi z dematerializacijo - kakšna je razlika?

- Državljanji pričakujejo, da bodo storitve na voljo avtomatično in ne po papirnati poti. Če pogledamo Evropo, lahko vidimo, da večina držav še zdaleč ni prilagodila relevantne zakonodaje zmoglostim in tehničnim zahtevam novih tehnologij (kot so 'blockchain', strojno učenje/prepoznavanje vzorcev, umetna inteligenca itd.). To pa je na primer ključno za nadzor prometa, digitalno policijo, določanje socialnih subvencij in zaračunavanje intermodalnega transporta, če navedem le nekaj primerov.
- Ni dovolj zagotavljati prijavnih obrazce na spletu, če morate odločitev v zvezi s to prijavo natisniti in poslati po navadni pošti. To bi bila zgolj dematerializacija. Po drugi strani pa imajo državna oblast in administrativne agencije vse pomembne podatke v svojih sistemih. Zato je izziv integracija podatkov, ki jih imajo različni oddelki, ob upoštevanju pravil zasebnosti in varovanja podatkov. Vrhunske tehnologije lahko izpolnijo te zahteve, a zahtevajo kulturno spremembo v miselnosti javnih uslužbencev. To spremembo morajo sprožiti zakonske spremembe – zato je potrebno oblikovanje ustreznih zakonov in pravil.

3. Kakšne so vaše izkušnje pri zagotavljanju izkušenj v javnem sektorju?

Javni sektor tradicionalno precej zavezuje zakonodaja. In veže ga razmišljanje in delovanje v silosih. Po drugi strani obstaja nekaj znanilcev sprememb (npr. Vodja informatike oz. 'CIO' avtonomne pokrajine Bolzano na Južnem Tirolskem), ki so prepoznali te trende in želijo biti na voznikovem sedežu.

Zelo učinkovit način za razumevanje vpliva in nujnosti za izkoriščanje novih tehnologij je ta, da začnete s soinoviranjem. To zelo pomaga pri razumevanju tako tehničnih zahtev kot poslovanja v njuni interakciji. Na osnovi tega rezultata lahko načrtujete redni projekt z jasnim ciljem in zelenim učinkom. Vzporedno pa morate vselej vključevati uporabnike že od samega začetka, da jih pridobite in jim omogočite, da se učijo in gradijo zaupanje v novo rešitev.

4. Kako lahko tehnologija verižanja podatkovnih blokov koristi delovanju javnega sektorja?

Vse je odvisno od prave izbire primera uporabe ('use-case'-a). 'Blockchain' je generična tehnologija. Morda sprva deluje kompleksno in zapleteno, a SAP omogoča odstranitev bremena matematične in kriptografske kompleksnosti skozi ponudbo 'blockhaina' kot storitve preko SAP-jeve oblačne ponudbe ter povezovanje tega z ustreznimi sistemi in rešitvami javnih agencij ali institucij.

Ko je to enkrat jasno, ste lahko prepričani, da bo 'blockchain' v javnem sektorju pomembno povečal učinkovitost procesiranja javnih storitev, stvari naredil bolj pregledne, 'neprebojne' za manipuliranje (torej zmanjšal možnosti korupcije ali prevare na skorajda nič). V končni fazi bo to vodilo do več zaupanja državljanov v njihove javne organizacije, negovalo transparentnost in s tem demokracijo.

5. Na lokaciji ali v oblaku?

- Oboje je mogoče, odvisno od konkretnega primera uporabe. Visoka raven arhitekture je vedno ena prvih reči, ki jih razjasnimo, glede na 'use case'. Mi nudimo 'blockchain' kot storitev, zato smo odprti glede specifične 'blockchain' tehnologije, ki je lahko uporabna. SAP-jeva prednost je ne le v tem, da našim strankam nudimo tehnologijo, ampak tudi tudi v razumevanju njihovega poslovanja. To je tisto, kar delamo že več kot 45 let. In to nas razlikuje od naših konkurentov.